

Kontrolní závěr z kontrolní akce

21/01

Vybraný majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2021 pod číslem 21/01. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Kinšt.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda Ministerstvo zahraničních věcí hospodaří s vybraným majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy.

Kontrolovaná osoba:
Ministerstvo zahraničních věcí (dále také „MZV“).

Kontrolováno bylo období od roku 2016 do roku 2020, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

Kontrola byla prováděna u kontrolované osoby v době od ledna do srpna 2021.

Kolegium NKÚ na svém XVIII. jednání, které se konalo dne 29. listopadu 2021,
schválilo usnesením č. 8/XVIII/2021
kontrolní závěr v tomto znění:

Ministerstvo zahraničních věcí

11 239 mil. Kč
Celková účetní
hodnota staveb MZV
k 31. prosinci 2020

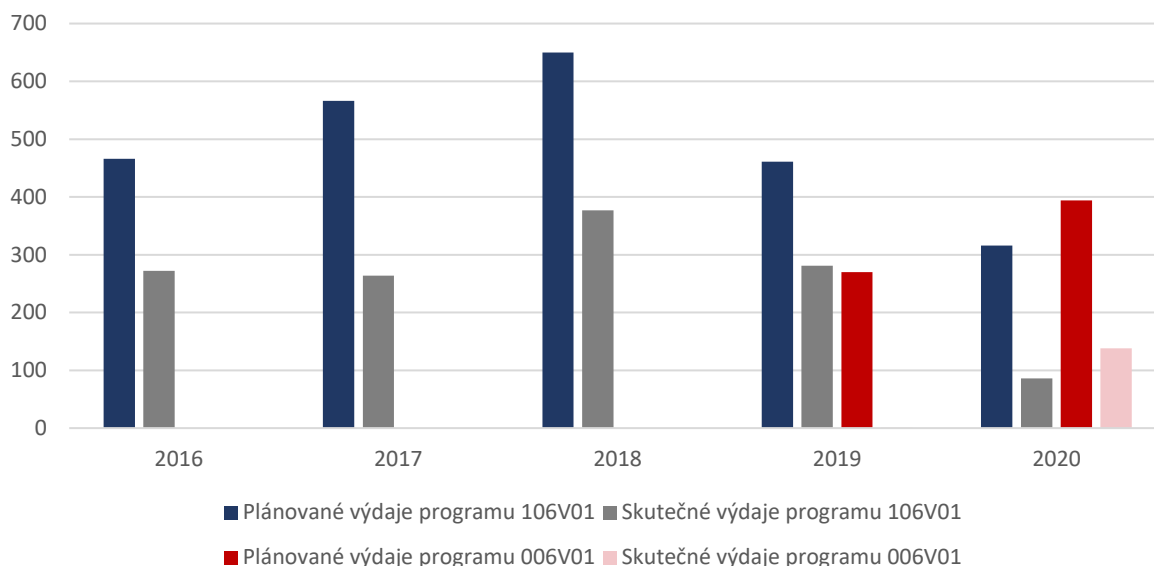
127 mil. Kč
Objem peněžních
prostředků státu
vynaložených na repatriace

1 253 mil. Kč
Průměrné celkové roční náklady
na činnost všech zastupitelských
úřadů v letech 2016 až 2020

8
Počet kontrolovaných
stavebních investičních akcí
ve výši 225 mil. Kč¹

4
Počet kontrolovaných investičních akcí
na pořízení 344 služebních vozidel
ve výši 299 mil. Kč

Porovnání plánovaných a skutečných výdajů programu 106V01, resp. programu 006V01 v letech 2016–2020 (v mil. Kč)

Zdroj: vypracoval NKÚ.

Délka přípravy řešení nevyhovujícího stavu vybraných zastupitelských úřadů (dále také „ZÚ“) k 31. říjnu 2021

Stálá mise
New York
7 let

ZÚ
Washington
14 let

ZÚ
Berlín
21 let

¹ U investiční akce č. 106V012000088 *Rekonstrukce Trauttmansdorfského paláce* posuzoval NKÚ pouze splnění jejího cíle, proto nejsou vynaložené peněžní prostředky státu v celkové částce zahrnuty.

I. Shrnutí a vyhodnocení

1.1 NKÚ provedl kontrolu peněžních prostředků státu vynakládaných MZV na realizaci vybraných investičních akcí týkajících se nemovitého majetku včetně vyhodnocení naplnění cílů programů reprodukce majetku. Kontrola dále prověřila pořizování a vyřazování služebních vozidel, peněžní prostředky státu vynaložené na repatriace občanů České republiky (dále jen „ČR“) v době pandemie covidu-19 v březnu až dubnu 2020 a ověřila plnění opatření k odstranění nedostatků zjištěných v kontrolní akci č. 15/25.²

1.2 Cílem kontroly bylo prověřit, zda MZV hospodaří s vybraným majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy. Kontrola byla provedena u MZV jako správce a současně i účastníka programů reprodukce majetku a ústředního orgánu státní správy odpovědného za vynaložení peněžních prostředků státu na repatriace na základě poskytování konzulární ochrany občanům ČR. Ke kontrole byly vybrány investiční akce financované ze dvou programů reprodukce majetku³, zaměřené na výstavbu a rekonstrukci objektů ZÚ v zahraničí a objektů MZV v ČR a na pořízení služebních vozidel. Kontrolovaný objem peněžních prostředků státu u 11 investičních akcí vybraných ke kontrole činil 524 195 tis. Kč¹. NKÚ prověřil veškeré peněžní prostředky státu ve výši 127 172 tis. Kč vynaložené na repatriace.

1.3 NKÚ při kontrole hospodaření MZV s vybraným majetkem a peněžními prostředky státu zjistil významné nedostatky snižující účelnost a efektivnost vynaložených peněžních prostředků státu. MZV nevypracovalo koncepční dokument, který je jedním z předpokladů pro účelné a efektivní vynakládání peněžních prostředků státu na realizaci investičních akcí z programů reprodukce majetku. MZV realizovalo investiční akce dle vlastních vnitřních postupů, které ale byly v některých oblastech (např. při výběru akcí k realizaci) v rozporu s rozpočtovými pravidly⁴ a dokumentací programů reprodukce majetku. Tyto postupy zároveň nevedly k tomu, aby MZV objekty zastupitelských úřadů rekonstruovalo ve vazbě na efektivní a účelné vynaložení peněžních prostředků státu s ohledem na jejich nevyhovující stav. Důvodem byly především četné změny způsobu řešení reprodukce majetku a změny priorit MZV. Termíny realizace investičních akcí MZV značně prodlužovalo, do doby ukončení kontroly NKÚ nedokončilo např. řešení nevyhovujícího stavu objektů zastupitelských úřadů v Berlíně, Washingtonu nebo Stálé mise České republiky při OSN v New Yorku (7–21 let od rozhodnutí). Cíl programu 106V01 tak MZV dlouhodobě neplnilo, důsledkem čehož bylo jeho postupné prodloužení z původních tří o dalších 15 let. Také při pořizování a využívání služebních vozidel nevyvaložilo MZV peněžní prostředky státu vždy účelně, efektivně a v souladu s právními předpisy. Kontrolou vynaložených peněžních prostředků státu na repatriace osob nebyly zjištěny nedostatky, MZV postupovalo účelně a efektivně.

² KA č. 15/25 – *Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí*. Kontrolní závěr byl zveřejněn v částce 4/2016 *Věstníku NKÚ*.

³ Program 106V01 – *Rozvoj a obnova materiálně-technické základny MZV – od r. 2007* a program 006V01 – *Rozvoj a obnova materiálně-technické základny MZV – od r. 2019*.

⁴ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

1.4 Toto celkové hodnocení se opírá o následující hlavní zjištění z kontroly:

- a)** MZV postupovalo nekoncepčně při plánování a přípravě investičních akcí na výstavbu a rekonstrukci objektů ZÚ, což mělo v šesti z osmi kontrolovaných případech významný vliv na účelnost a efektivnost vynaložených peněžních prostředků státu. MZV nevypracovalo koncepční dokument, který by stanovil cíle a postupy pro oblast hospodaření s majetkem státu a nestanovilo kritéria výběru vlastnictví nebo nájmu nemovitosti příslušného ZÚ. MZV sice nastavilo postupy pro sledování a vyhodnocování stavu objektů ZÚ, avšak postup podle nich nevedl k efektivnímu vynaložení peněžních prostředků státu na realizaci investičních akcí (viz odst. 4.4 až 4.11).
- b)** MZV nenastavilo systém výběru investičních akcí účelně, aby plnilo věcné, finanční a časové parametry zejména programu 106V01, který byl postupně prodlužován z původních tří na 18 let. V rámci přípravy dvou investičních akcí MZV nevynaložilo peněžní prostředky státu účelně a efektivně – při přípravě výstavby ZÚ ve Washingtonu chybovalo ve stanovení odhadu nákladů výstavby nového objektu a u ZÚ v Canbeře najatý pozemek do doby zahájení výstavby nesloužil po dobu 15 let potřebám MZV (viz odst. 4.12 až 4.20).
- c)** MZV v investičních záměrech dvou (ZÚ Londýn a ZÚ Kodaň) ze tří kontrolovaných akcí nedostatečně vyjádřilo efektivnost vložených prostředků. MZV dále u jedné z nich (ZÚ Londýn) nepostupovalo v souladu s programovou dokumentací, když v průběhu realizace akce neschvalovalo předem změny finančních a časových parametrů. V další akci (ZÚ Bagdád) nepředložilo podklady pro závěrečné vyhodnocení akce včas, což NKÚ vyhodnotil jako skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně dle rozpočtových pravidel. MZV neplnilo finanční, časové i věcné parametry kontrolovaných investičních akcí (viz odst. 4.21 až 4.29).
- d)** MZV nevynaložilo peněžní prostředky státu vždy účelně při pořizování a využití služebních vozidel. MZV nemělo vymezeny reálné potřeby pořízení služebních vozidel. NKÚ zjistil nesoulad plánovaného počtu nakupovaných služebních vozidel uvedeného v dokumentaci programu s počtem skutečně pořizovaným. Zásadní změny finančních, věcných, časových parametrů investičních akcí ukazují na nejednoznačné stanovení potřeb MZV v této oblasti (viz odst. 4.32 až 4.37).
- e)** MZV neefektivně vynaložilo peněžní prostředky státu na pořizování a využití služebních vozidel. Vozidla pořízená a využívaná u ústředí i tří vybraných ZÚ měla výrazně nižší nájezd kilometrů, než byla hranice stanovená MZV jako kritérium efektivnosti pro jejich využití. MZV také nepostupovalo v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb.⁵, neboť při výběru dodavatele u dvou investičních akcí porušilo zásadu rovného zacházení, transparentnosti a zákazu diskriminace tím, že v zadávací dokumentaci uvedlo konkrétní značku a typ vozidla, což NKÚ vyhodnotil jako skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně dle rozpočtových pravidel. Kontrolou vyřazování nepotřebných vozidel nebyly zjištěny nedostatky (viz odst. 4.38 až 4.44).
- f)** MZV v březnu až dubnu 2020 vynaložilo peněžní prostředky státu na repatriace občanů ČR ze zahraničí v době pandemie covidu-19. MZV repatriovalo celkem 6 416 osob

⁵ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

(z toho 5 498 občanů ČR) s náklady ve výši 127 172 tis. Kč. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky, MZV při vynakládání peněžních prostředků státu postupovalo účelně a efektivně (viz odst. 4.46 až 4.47).

- g) MZV nesplnilo opatření k odstranění nedostatku zjištěného v kontrolní akci č. 15/25 v oblasti pronájmu majetku, které mu bylo uloženo usnesením vlády ČR ze dne 5. prosince 2016 č. 1094⁶ (viz odst. 4.48 až 4.49).

II. Informace o kontrolované oblasti

2.1 MZV je ústředním orgánem státní správy pro oblast zahraniční politiky. MZV zajišťuje činnosti státu v této oblasti jak ze svého ústředí na území ČR, tak prostřednictvím zahraniční služby, kterou tvoří síť ZÚ. Ty jsou organizačními útvary MZV. Mezi ZÚ patří velvyslanectví, stálé mise (dále také „SM“) při mezinárodních organizacích, konzulární úřady, zvláštní mise, styčné úřady nebo kanceláře.

2.2 V roce 2020 měla ČR celkem 119 ZÚ. Průměrné celkové roční náklady na jejich činnost v letech 2016–2020 dosáhly 1 253 mil. Kč. K 31. prosinci 2020 byla celková účetní hodnota staveb, které spravovalo MZV, 11 239 mil. Kč. Podíl účetní hodnoty staveb v zahraničí představoval 89 % z celkové účetní hodnoty staveb spravovaných MZV. Ke stejnému datu mělo MZV právo hospodařit s 540 služebními vozidly.

Programy reprodukce majetku

2.3 MZV uskutečňuje obnovu materiálně technické základny prostřednictvím dvou programů reprodukce majetku, a to programu 106V01 – *Rozvoj a obnova materiálně-technické základny MZV – od r. 2007* (dále také „program 106V01“) a programu 006V01 – *Rozvoj a obnova materiálně-technické základny MZV – od r. 2019* (dále také „program 006V01“).

2.4 Cílem programu 106V01 je zajištění reprodukce majetku v souladu s cíli zahraniční politiky a úkoly MZV. MZV např. realizuje nákupy movitého a nemovitého majetku, výstavbu a rekonstrukce objektů v zahraničí i v ČR a obměnu služebních vozidel.

2.5 Realizace programu 106V01 byla původně schválena Ministerstvem financí na období let 2008–2010. Následně byla dokumentace programu (dále jen „DP“) 106V01 celkem čtyřikrát aktualizována⁷ a realizace postupně prodloužena do 31. prosince 2025. Schválené výdaje státního rozpočtu (dále také „SR“) jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Schválené výdaje programu 106V01 na počátku a po jeho aktualizacích (v mil. Kč)

Rok schválení DP	2007	2011	2013	2015	2019
Schválená výše výdajů SR po celou dobu realizace	4 753,759	2 749,091	3 635,050	3 978,066	4 441,181

Zdroj: DP 106V01 a její aktualizace v daných letech.

⁶ Usnesení vlády ČR ze dne 5. prosince 2016 č. 1094, ke Kontrolnímu závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 15/25 *Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí*.

⁷ Realizace byla prodloužena do roku 2014 dokumentem ze dne 7. září 2011 a dále postupně dokumenty ze dne 31. srpna 2013 do roku 2016, ze dne 7. května 2015 do roku 2019 a ze dne 25. března 2019 do roku 2025.

2.6 Cílem programu 006V01 je zejména revitalizace a modernizace movitého a nemovitého majetku. MZV dále realizuje nákupy nemovitostí, výstavby nových objektů nebo přístavby stávajících nemovitostí jak v ČR, tak v zahraničí a obměnu služebních vozidel.

2.7 Realizace programu 006V01 je plánována na období let 2019–2026. Schválená výše výdajů SR na financování programu 006V01 činí 3 978,461 mil. Kč.

2.8 Program 006V01 navazuje na program 106V01. Programy jsou věcně stejně zaměřené, avšak jsou určeny na jiné časové období (viz odst. 2.5 a 2.7). V rámci obou programů je pořizován nebo rekonstruován nemovitý majetek jak v zahraničí, tak i v ČR a také probíhá nákup movitého majetku včetně služebních vozidel. Do roku 2025 budou programy fungovat paralelně především z důvodu plánované rekonstrukce nemovitosti SM New York financované z programu 106V01. Akce byly do obou programů zařazovány na základě doporučení investiční komise⁸.

Repatriace občanů

2.9 MZV vynaložilo peněžní prostředky státu v době pandemie covidu-19 v březnu až dubnu 2020 na repatriace občanů ČR ze zahraničí. Tyto repatriace probíhaly na základě poskytování konzulární ochrany, kterou MZV poskytuje dle zákona č. 150/2017 Sb.⁹ při mimořádné události občanům ČR, kteří se nacházejí v zahraničí. MZV repatriovalo celkem 6 416 osob, z toho 5 498 občanů ČR a 918 občanů jiných států (viz tabulka č. 2). Celkové náklady dosáhly výše 127 172 tis. Kč.

Tabulka č. 2: Počty osob, které MZV repatriovalo v březnu až dubnu 2020

Repatriace	Občané ČR	Občané jiných členských států EU	Občané jiných států	Celkem repatriováno
Letecká doprava	2 465	782	96	3 343
Autobusová doprava	2 447	40		2 487
Prostřednictvím letů jiných členských států EU	586			586
Celkem	5 498	822	96	6 416

Zdroj: informace MZV.

III. Rozsah kontroly

3.1 Předmětem kontroly NKÚ byl vybraný majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí. Kontrola NKÚ se zaměřila zejména na peněžní prostředky státu vynakládané MZV na realizaci vybraných investičních akcí týkajících se nemovitého majetku včetně vyhodnocení naplnění cílů programů reprodukce majetku, pořízení a vyřazování služebních vozidel, peněžní prostředky vynaložené na repatriace občanů ČR v době pandemie covidu-19 v březnu až dubnu 2020 a plnění opatření k odstranění nedostatků zjištěných v kontrolní akci č. 15/25. **Cílem kontroly bylo prověřit, zda MZV hospodaří s vybraným majetkem a peněžními prostředky státu účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy.**

⁸ Poradní orgán náměstka pro řízení sekce ekonomicko-provozní. Investiční komise projednává plán investičních akcí, doporučuje zařazení a vyřazení investičních akcí, projednává též návrhy na změny využití a prodeje nemovitostí ve vlastnictví ČR a pořízení nových nemovitostí. Doporučení investiční komise je předloženo ke schválení ministromi. Schválený investiční plán se stává závazným pro činnost MZV.

⁹ Zákon č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě).

3.2 Právní předpisy vztahující se na hospodaření s peněžními prostředky státu vynakládané na programy reprodukce majetku stanoví, že za hospodaření s těmito prostředky je odpovědný správce kapitoly, který soustavně sleduje a vyhodnocuje hospodárnost, efektivnost a účelnost vynakládání výdajů ve své kapitole¹⁰. NKÚ provedl kontrolu u MZV, jakožto správce a současně i účastníka programů reprodukce majetku, aby prověřil, jak tyto principy naplňuje v případě výstavby a rekonstrukcí objektů ZÚ a v případě hospodaření se služebními vozidly. Za tímto účelem posoudil zejména koncepční a řídicí činnost MZV, obsah dokumentací programů reprodukce majetku a vynakládání peněžních prostředků státu na realizaci vybraných investičních akcí.

3.3 NKÚ prověřil hospodaření s majetkem státu u devíti ZÚ. Dále prověřil sedm stavebních investičních akcí, které byly realizovány u ZÚ, vybraných na základě finanční významnosti. NKÚ také prověřil čtyři investiční akce na pořízení služebních vozidel jak pro ústředí MZV, tak pro ZÚ.

3.4 Přehled kontrolovaných investičních akcí je uveden v příloze č. 1 tohoto kontrolního závěru. NKÚ původně plánoval prověřit i investiční akci na rekonstrukci Trauttmansdorfského paláce. Avšak vzhledem k oznámení o zahájení kontroly této akce Finančním úřadem pro hlavní město Prahu v souběžném období s realizací kontroly NKÚ bylo ze strany NKÚ pouze prověřeno, zda MZV využívá palác v souladu se stanoveným cílem investiční akce.

3.5 Kontrolou bylo dále prověřeno vynaložení peněžních prostředků státu na repatriace uskutečněné v souvislosti s pandemií covidu-19 z hlediska účelnosti a efektivnosti. NKÚ takto prověřil všechny peněžní prostředky státu vynaložené na repatriace občanů ČR uskutečněné v období březen–duben 2020.

3.6 NKÚ také ověřil, zda a jak MZV splnilo uložená opatření¹¹ k odstranění nedostatků zjištěných v kontrolní akci č. 15/25 dle usnesení vlády ČR ze dne 5. prosince 2016 č. 1094.

3.7 Kontrolovaným obdobím byly roky 2016 až 2020, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující. Kontrolovaný objem peněžních prostředků státu na 11 investičních akcí vybraných ke kontrole činil 524 195 tis. Kč, přičemž souhrnný objem programu 106V01 a programu 006V01 činil celkem 8 498 840 tis. Kč. Kontrolovaný objem peněžních prostředků státu vynaložených na repatriace činil 127 172 tis. Kč.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

¹⁰ Např. ustanovení § 39 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Definice účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb. jsou uvedeny v odst. 4.1.

¹¹ Kontrolou bylo prověřeno opatření MZV v oblasti pronájmů majetku (viz stanovisko MZV ke kontrolnímu závěru NKÚ, části III. Podrobnější informace ke zjištěným skutečnostem, 2. Nakládání s majetkem, Pronájem majetku).

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

4.1 Podrobné skutečnosti jsou ve vazbě na cíl kontrolní akce rozděleny do čtyř kapitol:

- A. Výstavba a rekonstrukce objektů ZÚ;
- B. Hospodaření se služebními vozidly;
- C. Repatriace občanů v souvislosti s pandemií covidu-19;
- D. Plnění vybraných opatření k odstranění nedostatků zjištěných v KA č. 15/25.

Skutečnosti uvedené v kapitolách A., B. a C. vycházejí z posouzení účelnosti¹², hospodárnosti¹³ a efektivnosti¹⁴ vynaložených peněžních prostředků státu a dodržování příslušných právních předpisů. Hospodárnost byla posuzována jako součást kritéria efektivnosti. Pro vyhodnocení skutečností uvedených v kapitole D. bylo jako kritérium použito ustanovení § 21 zákona č. 2/1969 Sb.¹⁵ v návaznosti na usnesení vlády ČR ze dne 5. prosince 2016 č. 1094.

A. Výstavba a rekonstrukce objektů ZÚ

4.2 NKÚ posuzoval účelnost a efektivnost při hospodaření s majetkem státu podle následujících kritérií:

- existence koncepčního dokumentu v oblasti hospodaření s majetkem státu na základě kterého by MZV účelně a efektivně vynaložilo peněžní prostředky státu ve vztahu k objektům ZÚ a cílům zahraniční politiky, kdy by nejprve vybralo vhodný právní důvod užívání nemovitostí, zejména vlastnictví či nájem a poté v souladu s obsahem dokumentace programu reprodukce majetku realizovalo jemu odpovídající investiční akce;
- nastavení a dodržování postupů sledování a vyhodnocování stavu objektů ZÚ, které by byly podkladem pro efektivní vynakládání peněžních prostředků státu na realizaci investičních akcí z programů reprodukce majetku;
- nastavení účelného systému výběru investičních akcí;
- plnění finančních, věcných a časových parametrů programů reprodukce majetku;
- dodržení obsahu investičního záměru investičních akcí dle příslušných právních předpisů;
- dodržení postupu MZV uvedeného v DP 106V01 při schvalování změn finančních, věcných a časových parametrů v průběhu realizace investičních akcí;
- dodržování podmínek a parametrů realizace akce stanovených ve stanovených výdajů na financování akce (dále jen SVFA“);
- plnění finančních, věcných a časových parametrů investičních akcí.

4.3 Skutečnosti zjištěné NKÚ při hodnocení účelnosti a efektivnosti peněžních prostředků státu vynaložených na výstavbu a rekonstrukci objektů ZÚ uvedených v příloze č. 1 tohoto

¹² Účelnost je definována v ustanovení § 2 písm. o) zákona č. 320/2001 Sb. jako takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů.

¹³ Hospodárnost je definována v ustanovení § 2 písm. m) zákona č. 320/2001 Sb. jako takové použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů.

¹⁴ Efektivnost je definována v ustanovení § 2 písm. n) zákona č. 320/2001 Sb. jako takové použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění.

¹⁵ Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

kontrolního závěru uvádí odst. 4.4 až 4.29. Na realizaci těchto investičních akcí vynaložilo MZV částku 225 mil. Kč.

→ MZV nevypracovalo koncepční dokument, který by pro oblast hospodaření s nemovitým majetkem stanovil cíle a postupy a určil tak kritéria pro volbu vhodného právního důvodu užívání objektů ZÚ.

4.4 Předpokladem pro účelné a efektivní vynakládání peněžních prostředků státu v oblasti hospodaření s nemovitým majetkem je existence koncepčního dokumentu, který by ve vazbě na strategické cíle zahraniční politiky určil pravidla pro pořízování, nájem či další formy zajištění prostor pro výkon činnosti a plnění úkolů MZV v zahraničí. Dokument, který určí i parametry odpovídajících prostor a výši přiměřených nákladů na jejich pořízení a užívání, by měl být následně podkladem pro pořízování, resp. rekonstrukci objektů ZÚ, zpracování dokumentace programů reprodukce majetku a poté realizaci investičních akcí. NKÚ proto ověřoval, zda MZV zpracovalo takový koncepční dokument a postupovalo podle něj.

4.5 MZV se v kontrolovaném období řídilo *Koncepcí zahraniční politiky České republiky*, která stanovovala teritoriální zaměření této politiky. Koncepce je politický dokument, který naplňovalo MZV prostřednictvím strategií pro příslušné regiony, které blíže specifikovaly charakter jednotlivých regionů a zahraniční politiku ČR. Ani tato koncepce ani regionální strategie však neřešily oblast hospodaření s nemovitým majetkem ZÚ. MZV určilo vnitřním předpisem ZÚ nejvyšší politické důležitosti (např. ZÚ Washington, ZÚ Berlín nebo SM New York), nespécifikovalo však, co z daného postavení ZÚ konkrétně vyplývá pro oblast hospodaření s nemovitým majetkem. Žádný další koncepční dokument navazující na tyto politické dokumenty, který by řešil účelné a efektivní hospodaření s nemovitým majetkem, MZV nezpracovalo, a nemohlo se jím tedy ani řídit a ani postupovat podle něj při zpracování dokumentací programů reprodukce majetku.

4.6 MZV také nedisponovalo dokumentem, který by určil kritéria pro volbu vhodného právního důvodu užívání objektu ZÚ, zejména vlastnictví nebo nájem. Na tento nedostatek poukázal i interní audit MZV¹⁶. Auditní zpráva z roku 2018 mj. zmínila absenci celkové koncepce či strategie, ve kterých teritoriích a státech bude MZV vlastnit budovu, a neexistenci priorit a plánů pro přechod z vlastnictví do nájmu nemovitostí ZÚ a doporučila nedostatek odstranit do konce května 2019. Do doby ukončení kontroly NKÚ (srpen 2021) však MZV nápravu neučinilo a takový dokument nevydalo. Důsledkem je, že MZV nerozhoduje o volbě vhodného právního důvodu koncepčně, nýbrž ad hoc, což považuje NKÚ za riziko pro účelné a efektivní hospodaření s nemovitým majetkem.

4.7 MZV také koncepčně nevymezilo a ani v praxi nevyužívalo alternativních forem diplomatického zastoupení¹⁷, které zejména s cílem úspory peněžních prostředků státu a zvýšení jejich efektivnosti využívají především evropské státy. MZV jejich využívání neplánuje ani do budoucna, což představuje další riziko pro efektivní vynakládání peněžních prostředků státu.

¹⁶ *Audit účelnosti, efektivnosti, hospodárnosti a přiměřenosti vlastního i pronajatého nemovitého majetku v zahraničí, který je využíván jako objekt ZÚ nebo jako rezidence VZÚ. VZÚ = vedoucí zastupitelského úřadu.*

¹⁷ Mezi alternativní formy diplomatického zastoupení patří miniambasády, velvyslanectví ve vlastním hlavním městě, regionální centra nebo kolokace.

4.8 Na druhé straně MZV reagovalo na zjištění interního auditu kritizující nepřesné určení potřebné plochy nemovitosti a standardy a normy pro využití plochy. Vydalo s účinností od roku 2019 metodický pokyn¹⁸, který stanovuje výměru podlahové plochy pro každou nemovitost ZÚ dle jejího druhu a účelu využití a dle systemizace pracovních míst. Pokyn slouží pro rozhodování o optimální výměře najímaných prostor, rezidencí a bytů v zahraničí nebo pro rozhodování o nákupu a prodeji nemovitostí. Teprve od roku 2019 tak MZV ve vnitřních předpisech vytvořilo předpoklad pro efektivní vynakládání peněžních prostředků státu ve smyslu přiměřenosti podlahové plochy nemovitostí. NKÚ ověřil, že u osmi kontrolovaných ZÚ¹⁹ byl doporučený standard podlahové plochy²⁰ dodržen. Jako neefektivní vynaložení peněžních prostředků státu naopak vyhodnotil dlouhodobé využívání kapacity budovy ZÚ Berlín pouze z 30 % (příklad č. 1).

Příklad č. 1

Budova velvyslanectví ČR v Berlíně byla postavena v roce 1978 jako velvyslanectví ČSSR v tehdejší NDR. Od počátku roku 2006, kdy skončil pronájem nevyužitých ploch, představuje zajištění provozu vysokou ekonomickou zátěž. ZÚ dlouhodobě využívá pouhých cca 30 % celkových prostor objektu. Veškerá technická zařízení jsou navíc zastaralá, což má za následek vysoké provozní náklady.

MZV začalo řešit situaci velvyslanectví v roce 2000, kdy byl usnesením vlády ČR²¹ schválen prodej bytového objektu ZÚ. V roce 2011 mělo MZV dle usnesení vlády ČR²² zájem prodat stávající nemovitost a pořídit nové sídlo ZÚ. Celkové náklady na výstavbu nové budovy včetně nákupu pozemku předpokládalo ve výši 407,5 mil. Kč. V roce 2017 navrhlo MZV rekonstrukci stávajícího objektu ZÚ v letech 2018–2023 s náklady ve výši 864,8 mil. Kč, což bylo schváleno usnesením vlády ČR²³.

→ MZV nastavilo postupy pro sledování a vyhodnocování stavu objektů ZÚ, ty však nevedly k efektivnímu vynaložení peněžních prostředků státu na realizaci investičních akcí.

4.9 Předpokladem pro účelné a efektivní vynakládání peněžních prostředků státu na realizaci stavebních investičních akcí je mj. nastavení a dodržování postupů pro sledování stavu nemovitostí. Zjištěný stav objektu by měl být poté promítnut do plánů oprav a údržby, resp. do přípravy a realizace investičních akcí financovaných z programů reprodukce majetku. NKÚ proto ověřoval, zda MZV tyto postupy nastavilo a u vybraných ZÚ dodržovalo a zda na zjištěný stav poté navazovala realizace konkrétních investičních akcí.

¹⁸ Metodický pokyn ředitele odboru správy majetku č. 2/2018, kterým se upravuje postup při stanovování základních potřebných podlahových ploch nebytových prostor, rezidencí, rezidenčních bytů a bytů v zahraničí.

¹⁹ ZÚ Londýn, ZÚ Bagdád, ZÚ Kodaň, ZÚ Lusaka, ZÚ Harare, ZÚ Washington, ZÚ Canberra a SM New York.

²⁰ Standard podlahové plochy pro kancelář vedoucího ZÚ byl 28–36 m², pro kanceláře pro jednu až dvě osoby 12–16 m².

²¹ Usnesení vlády ČR ze dne 6. září 2000 č. 881, o souhlasu s převodem vlastnictví majetku státu v zahraničí, ke kterému vykonává právo hospodaření Ministerstvo zahraničních věcí.

²² Usnesení vlády ČR ze dne 11. května 2011 č. 346, k záměru na řešení problematiky nemovitostí pro diplomatické mise České republiky a Spolkové republiky Německo.

²³ Usnesení vlády ČR ze dne 25. září 2017 č. 681, k rekonstrukci budovy zastupitelského úřadu České republiky v Berlíně.

4.10 MZV nastavilo postupy pro sledování a vyhodnocování stavu objektů ZÚ. Každý objekt ZÚ měl být dle vnitřního předpisu²⁴ podroben roční prohlídce, která měla být podkladem pro plánování peněžních prostředků na jeho údržbu (tzv. *plány oprav a údržby*), případně rekonstrukci. NKÚ zjistil, že MZV u osmi z devíti kontrolovaných ZÚ roční prohlídky provádělo a dodrželo nastavené postupy. Pouze u ZÚ v Berlíně roční prohlídky z důvodu technologicky a konstrukčně zastaralého stavu objektu neprovádělo, na jeho údržbu a opravy poskytlo přitom v letech 2016–2020 celkem 11 mil. Kč.

4.11 Hlavním kritériem pro plánování investičních akcí (tzv. *investiční plány* – dále také „IP“) měl být dle MZV aktuální stav jednotlivých nemovitostí, kdy měly být logicky upřednostňovány ty ve špatném technickém stavu. MZV však při určování priorit investic do majetku nevynaložilo peněžní prostředky státu efektivně, neboť investiční akce vycházející z posouzení neuspokojivého stavu nemovitostí nerealizovalo nebo jejich realizaci oddalovalo (příklady č. 2 a 3), což vedlo k dalším výdajům na odstranění nevyhovujícího stavu nemovitosti.

Příklad č. 2

MZV rozhodlo v návaznosti na nevyhovující technický stav budovy ZÚ ve Washingtonu o výstavbě nového sídla již v roce 2007. Akci poté opět s ohledem na špatný stav budovy uvedlo v DP 106V01 při její aktualizaci v roce 2011 a také v investičním plánu na rok 2011. Záměr výstavby však z důvodu změny ve vedení resortu následně zrušilo v roce 2014. MZV od roku 2020 plánuje rekonstrukci stávajícího objektu s náklady ve výši 281 mil. Kč, přestože v materiálu do vlády v roce 2011 uvedlo, že výstavba nového objektu je oproti rekonstrukci stávající budovy výrazně efektivnějším vynaložením prostředků státu, neboť ani investicí v řádu stovek milionů Kč do její komplexní rekonstrukce není možné odstranit všechny existující technické, bezpečnostní a další problémy stávající budovy. Z povinných ročních prohlídek provedených v letech 2016–2020 mj. vyplývá, že skelet budovy vykazuje vážnější poškození vlhkem, hliníková okna v mnoha případech nejdou zajistit proti otevření, sociální zařízení, rozvody topení, odpadů a vody jsou v havarijním stavu, dochází k plesnivění stěn, na mnoha místech je poškozena izolace rozvodů topení a chlazení apod. Do doby ukončení kontroly NKÚ nebyla plánovaná investice realizována.

Příklad č. 3

MZV uvedlo realizaci akce SM New York v investičním plánu na rok 2011 a poté v aktualizaci DP 106V01 v roce 2013 s termínem zahájení realizace akce v roce 2013. Do doby ukončení kontroly NKÚ nebyla plánovaná investice realizována. Z povinných ročních prohlídek provedených v letech 2016–2020 mj. vyplývá, že v úředních prostorech byly zjištěny problémy se zastaralými topnými a klimatizačními jednotkami, padající okna, výskyt myší a švábů, značně opotřebované podlahové krytiny, poruchy elektroinstalace (vyhoření zásuvek od přídavných topných radiátorů) apod. MZV v rámci projednání návrhu rozpočtu resortu na rok 2019 potvrdilo havarijní stav budovy. Výdaje na údržbu a opravy v letech 2016–2020 činily celkem 32 mil. Kč.

²⁴ Směrnice o plánování, provádění oprav a údržby nemovitostí včetně technických a technologických zařízení ze dne 20. října 2010, ve znění změny ze dne 14. června 2017.

→ MZV nenastavilo systém výběru investičních akcí účelně.

4.12 Konkrétní investiční akce mají být dle ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. uvedeny v DP. Pokud DP obsahuje rezervní položku, která není blíže z hlediska investičních akcí specifikována jako v případě DP 106V01, resp. DP 006V01, pak předpokladem pro účelný systém realizace investičních akcí je s ohledem na cíle programu nastavení kritérií pro jejich výběr na základě posouzení stavu nemovitostí. NKÚ proto ověřoval, zda MZV takto nastavilo systém výběru investičních akcí a zda v souladu s tímto systémem postupovalo.

4.13 MZV provádělo výběr všech akcí určených k realizaci prostřednictvím *investiční komise*. Ta doporučovala IP zpracované na základě požadavků jednotlivých ZÚ na následující rok s výhledem na tři roky. Ze 33 investičních akcí, které doporučila *investiční komise* k realizaci v období 2016–2020, bylo v DP 106V01, resp. DP 006V01, uvedeno 19 z nich, tj. 58 %. Ani účel IP, kterými byly dány priority na roky 2016–2020 nebyl splněn, neboť je MZV plnilo z 61 % až 71 %, v roce 2020 pouze z 21 % (viz příloha č. 4 tohoto kontrolního závěru). Nastavený systém výběru investičních akcí tak nebyl účelný, protože MZV v uvedených letech doporučovalo prostřednictvím *investiční komise* jiné akce než ty, které byly uvedeny v dokumentacích programů reprodukce majetku a zároveň neplnilo ani IP.

→ MZV neplnilo věcné, finanční a časové parametry zejména programu 106V01.

4.14 Programem se dle ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. rozumí soubor věcných, časových a finančních podmínek konkrétních akcí na pořízení nebo technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku. Akce by měly být do programu zařazeny na základě analýzy potřeb a priorit MZV a jejich realizací by mělo dojít k naplnění cílů programu. V případě neplnění cílů programů vzniká riziko neúčelného vynakládání peněžních prostředků státu. NKÚ prověřoval, zda byly akce do programu zařazeny na základě analýzy potřeb a priorit MZV a zda byly nastavené parametry programů plněny.

4.15 Program 106V01 byl schválen v roce 2007 na období let 2008–2010. MZV ukončení realizace investičních akcí postupně prodloužilo do 31. prosince 2025, tj. o 15 let. MZV nenastavilo parametry tak, aby je bylo schopno splnit v původním termínu. Příčinou prodlužování je přehodnocování záměrů a priorit investičních akcí (viz příklad č. 1 a č. 2), čímž MZV nebylo schopno peněžní prostředky státu vyčerpat (viz odst. 4.16).

4.16 MZV vyčerpalo z programu 106V01 v letech 2008–2020 celkem 3 870,9 mil. Kč, z programu 006V01 v letech 2019–2020 celkem 138,7 mil. Kč. Finanční i věcné cíle programů reprodukce majetku nebyly v jednotlivých letech plněny. MZV nebylo schopno vyčerpat plánovanou výši peněžních prostředků státu na daný rok; v období 2016–2020 vyčerpalo plánované výdaje programu 106V01 v průměrné výši 50 %²⁵, resp. plánované výdaje programu 006V01 v období 2019–2020 v průměrné výši necelých 18 %²⁶ (viz tabulka č. 3).

²⁵ Aritmetický průměr podílů čerpání plánovaných výdajů programu 106V01 v příslušných letech.

²⁶ Aritmetický průměr podílů čerpání plánovaných výdajů programu 006V01 v příslušných letech.

Tabulka č. 3: Čerpání programu 106V01, resp. programu 006V01 (v mil. Kč)

Program	Rok	Plánované výdaje na příslušný rok	Skutečné výdaje na příslušný rok	Podíl v %
106V01	2016	466,442	271,549	58,2 %
106V01	2017	566,358	263,766	46,6 %
106V01	2018	649,694	377,182	58,1 %
106V01	2019	461,062	280,616	60,9 %
006V01		270,277	0,576	0,2 %
106V01	2020	315,570	85,948	27,2 %
006V01		394,228	138,113	35,0 %

Zdroj: státní závěrečné účty za roky 2016–2020.

4.17 NKÚ porovnal celkovou výši plánovaných peněžních prostředků státu u souboru konkrétních akcí uvedených v DP 106V01 (z roku 2011, 2013, 2015 a 2019) a DP 006V01 s celkovou výši skutečně čerpaných peněžních prostředků státu na jejich realizaci (viz přílohy č. 2 a 3). Zjistil, že z celkové výše uvedené v DP 106V01 – z roku 2011 skutečně čerpalo MZV jen přes 7 %, z roku 2013 necelé 1 %, z roku 2015 cca 41 % a z roku 2019 necelých 14 % (viz tabulka č. 4). Z toho vyplývá, že MZV dlouhodobě nerealizuje konkrétní investiční akce, které si samo stanovilo v DP 106V01. MZV v období 2019–2020 nezačalo žádnou akci uvedenou v DP 006V01.

Tabulka č. 4: Plánovaná výše a skutečné čerpání peněžních prostředků státu na soubor konkrétních investičních akcí uvedených v DP 106V01, resp. DP 006V01 (v mil. Kč)

Program	DP z roku	Plánovaná výše peněžních prostředků státu	Skutečné čerpání peněžních prostředků státu	Podíl v %
106V01	2011	635,114	47,135	7,4 %
	2013	1 221,900	11,093	0,9 %
	2015	1 174,861	486,569	41,4 %
	2019	632,868	85,645	13,5 %
006V01	2019	1 160,000	0,000	0,0 %

Zdroj: DP 106V01, DP 006V01 a výdaje státního rozpočtu na financování akcí.

4.18 Plánovaná výše peněžních prostředků státu dle DP 106V01 se dále u některých investičních akcí výrazně lišila od skutečnosti – např. v aktualizaci DP 106V01 z roku 2015 MZV na akci *Jiviny – Rekonstrukce objektu B* plánovalo 18,0 mil. Kč, ale skutečně vynaložilo 0,2 mil. Kč (akce č. 106V012001115 *Jiviny – Rekonstrukce objektu B*), tj. 1 % předpokladu, nebo na akci *Bělehrad – úprava systému ÚT* plánovalo 4 mil. Kč, ale skutečně vynaložilo 0,2 mil. Kč (akce č. 106V012000078 *Bělehrad – úprava systému ÚT*), tj. 6 % předpokladu. Tato zjištění poukazují na nedostatečnou přípravu investičních akcí včetně podkladů pro zpracování aktualizace DP. Z přehledu akcí uvedených v DP 106V01, resp. DP 006V01 dále NKÚ zjistil, že plánovaná výše nákladů u některých investičních akcí v čase významně roste (viz příklad č. 4).

Příklad č. 4

V aktualizaci DP 106V01 z roku 2011 uvedlo MZV také investiční akci Addis Abeba – výstavba areálu ZÚ s plánovanými náklady ve výši 90 mil. Kč. Aktualizace dokumentace programu z roku 2013 uvádí plánované náklady již ve výši 169 mil. Kč. Do DP 006V01 z roku 2019 zařadilo MZV akci s plánovanými náklady ve výši 220 mil. Kč.

→ **MZV při přípravě výstavby ZÚ Washington a ZÚ Canberra vynaložilo peněžní prostředky státu neefektivně a neúčelně.**

4.19 MZV je povinno postupovat v souladu s právními předpisy a kritérii účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti také v rámci vynakládání peněžních prostředků státu na přípravu jednotlivých investičních akcí.

4.20 Z důvodu přehodnocování způsobu řešení stavu některých objektů ZÚ ze strany MZV a posouzení realizace významných investičních akcí (viz příklad č. 2) prověřil NKÚ peněžní prostředky státu, které byly poskytnuty z programů reprodukce majetku na jejich předprojektovou a projektovou přípravu (ZÚ Washington, SM New York, ZÚ Canberra a ZÚ Berlín). NKÚ vyhodnotil postup MZV při přípravě dvou z nich (ZÚ Washington, ZÚ Canberra) jako neefektivní vynaložení peněžních prostředků státu a současně zjistil neúčelné vynaložení peněžních prostředků státu v celkové výši 21,8 mil. Kč (viz příklady č. 5 a č. 6).

Příklad č. 5

MZV nevynaložilo peněžní prostředky státu efektivně při přípravě výstavby nového sídla ZÚ ve Washingtonu. Odhad nákladů výstavby nového objektu stanovilo v roce 2011 na 579 mil. Kč. Po schválení výstavby nového objektu vládou v roce 2012²⁷ realizovalo MZV investiční akci č. 106V012000014 ZÚ Washington – výstavba ZÚ – předprojektová a projektová příprava s cílem dopracování projektu (odhad nákladů vzrostl na cca 1 000 mil. Kč). Vláda následně v roce 2014²⁸ rozhodla na žádost MZV o ukončení projektu výstavby. MZV tak v rámci výše uvedené akce vynaložilo neúčelně peněžní prostředky státu ve výši 20,5 mil. Kč na studii stavby, projektového manažera, vypracování rozpočtu, odborná stanoviska, průzkumy a zaměření pozemku a architektonickou soutěž, neboť místo plánované výstavby nového objektu rozhodlo o rekonstrukci toho stávajícího.

Příklad č. 6

MZV má od roku 2005 v nájmu na 99 let pozemek v hlavním městě Australského společenství Canbeře pro výstavbu nového ZÚ. Pozemek získalo výměnou za jiný pozemek najatý již od roku 1994 určený v té době pro výstavbu celého areálu ZÚ. Důvodem změny byla jak změna záměru výstavby (výstavba pouze budovy ZÚ), tak jeho lepší umístění a sousedství s dalšími zastupitelskými úřady. Lhůta 99 let počala běžet s podmínkou zahájení výstavby do dvou let a tato lhůta byla poté na žádost MZV pronajímatelem opakovaně prodlužována. Minimálně 15 let tak nesloužil pozemek potřebám ZÚ, neboť výstavba nového ZÚ započala až v roce 2020. Za tuto dobu uhradilo MZV za nájem pozemku částku ve výši 1,3 mil. Kč. Postup MZV vyhodnotil NKÚ jako neefektivní a neúčelné vynaložení peněžních prostředků státu.

→ **MZV v investičních záměrech nedostatečně vyjádřilo efektivnost vložených prostředků.**

4.21 Součástí investičního záměru bylo dle ustanovení § 12 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb. mj. vyjádření efektivnosti vložených prostředků. Toto vyjádření bylo jednou z podmínek pro registraci akce v informačním systému programového financování a poté účasti SR na jejím financování a je předpokladem i pro pozdější vyhodnocení efektivnosti vložených prostředků

²⁷ Usnesení vlády ČR ze dne 11. dubna 2012 č. 265, k záměru na výstavbu nového Zastupitelského úřadu ČR ve Washingtonu, D.C., USA.

²⁸ Usnesení vlády ČR ze dne 3. listopadu 2014 č. 903, k aktualizaci investičních potřeb diplomatické mise České republiky v USA.

po ukončení realizace investiční akce. NKÚ proto ověřoval, zda MZV v investičních záměrech vyjádřilo efektivnost vložených prostředků tak, aby jí bylo možné vyhodnotit.

4.22 MZV investiční záměry dvou ze tří kontrolovaných investičních akcí (ZÚ Londýn, ZÚ Bagdád a ZÚ Kodaň) nezpracovalo odpovídajícím způsobem. U jedné akce (ZÚ Londýn) uvedlo pouze jedinou konkrétní vyčíslitelnou variantu řešení, čímž dostatečně nevyjádřilo efektivnost vložených prostředků, a porušilo tak výše uvedené ustanovení zákona č. 218/2000 Sb. (viz příklad č. 7). Ve druhém případě (ZÚ Kodaň) nevyjádřilo efektivnost vložených prostředků takovým způsobem, aby bylo schopné dosažení cíle investiční akce, kterým je mj. snížení nákladů za vytápění, následně vyhodnotit (viz příklad č. 8).

Příklad č. 7

MZV v investičním záměru investiční akce č. 106V012000092 Londýn – Rekonstrukce ZÚ uvedlo v rámci vyjádření efektivnosti vložených prostředků pouze jedinou konkrétní vyčíslitelnou variantu řešení – sanaci objektu. Mezi další zvažované varianty patřilo zbourání stávajícího objektu a postavení nového, přístavba nového konzulárního objektu a rekonstrukce stávajícího objektu se zásadními dispozičními změnami nebo možnost přemístění ZÚ na jinou adresu. Tyto další zvažované varianty MZV v investičním záměru nevyčíslilo, čímž nebylo možné výběr nejefektivnější varianty řešení na jeho základě posoudit.

Příklad č. 8

MZV v investičním záměru investiční akce č. 106V012000098 ZÚ Kodaň – Stavební úpravy bytového objektu uvedlo ve vyjádření efektivnosti snížení nákladů na vytápění, které odůvodnilo údaji o nákladech za vytápění v předcházejícím období. V investičním záměru nicméně nevyčíslilo předpokládanou úsporu za vytápění, ke které pak nebude schopné po realizaci akce vyhodnotit efektivnost vložených prostředků v podobě snížení nákladů.

→ MZV předem neschválilo změny průběhu realizace investiční akce, čímž nepostupovalo v souladu s DP 106V01.

4.23 MZV v DP 106V01 stanovilo, že odůvodněné změny již schválené akce musí být nejdříve předloženy správci programu ke schválení, poté mohou být realizovány. NKÚ proto ověřoval, zda případné změny nastavených parametrů investičních akcí MZV předem schválilo, neboť ty mohou ovlivnit zejména účelnost a efektivnost vynaložených peněžních prostředků státu.

4.24 MZV u jedné ze tří kontrolovaných investičních akcí (106V012000092 Londýn – Rekonstrukce ZÚ) v souladu s pravidly uvedenými v DP 106V01 nepostupovalo (viz příklad č. 9).

Příklad č. 9

MZV provedlo registraci akce č. 106V012000092 Londýn – Rekonstrukce ZÚ a vydalo první SVFA dne 19. února 2014 s finančními a časovými parametry: účast SR ve výši 1 mil. Kč, realizace akce do 31. března 2016. Jelikož finanční parametr nebyl v souladu s investičním záměrem, vydalo MZV dne 27. února 2014 změnu SVFA a změnilo účast SR na 95 mil. Kč, časový parametr zůstal nezměněn. Dne 9. listopadu 2015 uzavřelo MZV smlouvu o dílo se zhotovitelem na částku 105,96 mil. Kč bez DPH, s dobou plnění do 12. července 2017. MZV nevydalo změnu SVFA, která by vycházela ze změny údajů uzavřené smlouvy o dílo (navýšení ceny a prodloužení realizace akce). Dne 1. listopadu 2016 uzavřelo MZV se zhotovitelem

dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo, který navýšil cenu díla na 113,74 mil. Kč bez DPH. MZV opět nevydalo změnu SVFA, která by vycházela z údajů uzavřené smlouvy o dílo. Změnu SVFA vydalo MZV až dne 1. února 2017, kdy účast SR navýšilo na 130 mil. Kč a dobu realizace prodloužilo do 31. prosince 2018. Z předložené dokumentace nebylo zřejmé, na základě jakých písemných podkladů MZV časové a finanční parametry změnilo. Dne 24. května 2017 předložil zhotovitel MZV k podpisu dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo, který navýšil cenu díla na 118,63 mil. Kč bez DPH a doba plnění byla prodloužena do 5. října 2017. MZV nezajistilo podpis předloženého dodatku č. 2 a tím nezajistilo jeho schválení (správcem programu). I přesto zhotovitel na žádost MZV pokračoval v realizaci stavebních prací. Další návrh změny předložil zhotovitel MZV dne 30. října 2017, cena díla měla být navýšena na 119,13 mil. Kč a doba plnění prodloužena do 5. listopadu 2017. Jelikož však byla tato změna předkládána MZV k odsouhlasení v době, kdy již byly práce provedeny a kdy doba pro realizaci díla uplynula, nebylo možno uzavřít dodatek k původní smlouvě. MZV vyřešilo tento problém uzavřením dohody o narovnání. MZV při realizaci akce nepostupovalo v souladu s DP 106V01 a se smlouvou o dílo, neboť nedošlo ze strany MZV k potvrzení a schválení dodatku č. 2. MZV na akci ze SR celkem vynaložilo 129,4 mil. Kč.

→ MZV nepředložilo správci programu podklady pro závěrečné vyhodnocení akce včas, což je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně dle rozpočtových pravidel.

4.25 V rámci realizace investičních akcí z programů reprodukce majetku vydává MZV dokument SVFA, ve kterém stanoví výdaje na financování akce a podmínky účasti státního rozpočtu pro realizaci akce. Kromě finančních parametrů určí také parametry věcné a časové, které je nutné ze strany účastníka programu dodržet. NKÚ ověřoval dodržení všech parametrů a podmínek SVFA.

4.26 V poslední změně SVFA investiční akce č. 106V012000099 *Stavební úpravy objektu ZÚ Bagdád* stanovil správce programu maximální závazný ukazatel předložení dokumentace k závěrečnému vyhodnocení akce (dále jen „ZVA“) na 31. prosince 2019. MZV požadovanou dokumentaci předložilo až dne 2. července 2020, tj. šest měsíců po stanoveném termínu. Nedodržením termínu předložení dokumentace k ZVA tak došlo k porušení podmínek, za kterých byly peněžní prostředky zařazeny do státního rozpočtu, což NKÚ vyhodnotil jako skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně ve vztahu k peněžním prostředkům SR ve výši 21 121 208 Kč ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 písmeno a) zákona č. 218/2000 Sb.

→ MZV neplnilo finanční, časové i věcné parametry investičních akcí.

4.27 MZV v DP 106V01 stanovilo, že zpracování investičního záměru má být prováděno důsledně tak, aby po registraci a v průběhu akce nedocházelo k jeho zásadním obsahovým změnám. Důvodem je skutečnost, že na základě investičního záměru stanoví správce programu po registraci akce účast SR na jejím financování a parametry akce, jejichž dodržení je předpokladem pro účelné a efektivní vynaložení peněžních prostředků státu. NKÚ proto ověřoval, zda MZV dodrželo stanovené věcné, časové a finanční parametry investičních akcí.

4.28 Jak vyplývá z tabulky č. 5, docházelo zejména u dvou ze tří kontrolovaných investičních akcí z důvodu jejich nedostatečné přípravy k významným změnám finančních a časových parametrů (viz příklad č. 10). Aktualizace investičních záměrů, které provádělo MZV až po realizaci investičních akcí, pokládá NKÚ za neúčelné vynaložení peněžních prostředků státu.

MZV v rámci veřejných zakázek kontrolovaných akcí postupovalo v souladu s ustanoveními zákona č. 134/2016 Sb.

Příklad č. 10

Investiční akce č. 106V012000098 ZÚ Kodaň – Stavební úpravy bytového objektu byla zaregistrována a MZV vydalo první SVFA s následujícími údaji: účast SR ve výši 12 mil. Kč a termín realizace akce do 30. června 2017. V průběhu realizace akce MZV navýšilo účast SR na 23,2 mil. Kč (tj. o 93 %) a realizaci akce prodloužilo do 31. ledna 2021 (tj. o 43 měsíců).

Tabulka č. 5: Finanční a časové změny kontrolovaných investičních akcí

Akce č.	Registrace akce a SVFA		ZVA		Rozdíl	
	realizace akce do	Účast SR v mil. Kč	Realizace akce do	Účast SR v mil. Kč	Prodloužení realizace v měsících	Nárůst účasti SR v mil. Kč
106V012000092	31. 3. 2016	1,0*	31. 12. 2018	129,4	33	128,4
106V012000098	30. 6. 2017	12,0	31. 1. 2021	23,2	43	11,2
106V012000099	31. 12. 2018	20,5	30. 1. 2019	21,1	1	0,6

Zdroj: dokumentace investičních akcí.

* MZV za 8 dní od registrace akce vystavilo změnu SVFA, ve kterém uvedlo finanční parametry ve výši 95 mil. Kč.

4.29 Cílem investiční akce č. 106V012000088 *Rekonstrukce Trauttmansdorfského paláce* bylo mj. využít obnovené prostory paláce k umístění pracovišť MZV a jeho příspěvkových organizací, které byly v té době detašovány v objektu v Rytířské ulici a dvou objektech na Václavském náměstí (tzv. Česká centra²⁹). Výsledkem mělo být zefektivnění státní správy, neboť všechna pracoviště ústředí a většiny příspěvkových organizací MZV měla sídlit v objektech od sebe vzdálených několik minut pěší chůze. Tyto argumenty použilo MZV kromě investičního záměru také např. v dokumentu³⁰ pro jednání vlády. Po ukončení investiční akce s vynaloženými peněžními prostředky státu ve výši 362 mil. Kč však došlo k přesunutí zaměstnanců pouze z Rytířské ulice a zbylou kapacitu využilo MZV k přesunu některých útvarů ze svého hlavního sídla. MZV tak všech cílů investiční akce nedosáhlo.

B. Hospodaření se služebními vozidly

4.30 NKÚ posuzoval účelnost a efektivnost při hospodaření se služebními vozidly podle následujících kritérií:

- soulad plánu a skutečného pořízení služebních vozidel;
- dodržení obsahu investičního záměru investičních akcí dle příslušných právních předpisů a DP 106V01;
- plnění finančních, věcných a časových parametrů investičních akcí;
- nastavení systému sledování stavu služebních vozidel a tomu odpovídající obměna;
- využívání služebních vozidel v souladu s kritérii efektivnosti vynaložených peněžních prostředků státu stanovenými v DP 106V01 a vnitřních předpisech;
- pořizování služebních vozidel v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb.;
- dodržení hospodárneho způsobu vyřazování služebních vozidel.

4.31 Skutečnosti zjištěné NKÚ při hodnocení účelnosti a efektivnosti peněžních prostředků státu vynaložených na pořizování a vyřazování služebních vozidel uvádí odst. 4.32 až 4.44.

²⁹ Příspěvková organizace MZV.

³⁰ Záměr na realizaci investiční akce „Rekonstrukce Trauttmansdorfského paláce, Loretánská 180/6 a 314/6a, Praha 1, Hradčany“ – čj.: 225264/2014-OSM.

V rámci kontrolovaných investičních akcí pořídilo MZV celkem 344 služebních vozidel za 299 mil. Kč. NKÚ prověřil také vyřazení vozidel na ZÚ, a to na vzorku pěti vozidel v zůstatkové ceně 1,1 mil. Kč.

→ MZV nepoživovalo služební vozidla v souladu s DP ani dalšími dokumenty.

4.32 Předpokladem pro účelné vynakládání peněžních prostředků státu na pořízení služebních vozidel je jejich pořizování na základě dokumentací programů reprodukce majetku a dalších dokumentů (plány obměn služebních vozidel a investiční plány), které zpracovává MZV na základě požadavků ústředí a ZÚ. NKÚ proto ověřoval, zda MZV poživovalo služební vozidla v souladu s těmito dokumenty.

4.33 Přestože DP 106V01 obsahovala plánovaný počet pořízených služebních vozidel v jednotlivých letech, plánovalo MZV akce na základě IP, které na DP 106V01 nenavazovaly. IP vznikají z plánů obměn služebních vozidel, které slouží mj. pro stanovení předpokládané výše potřebných investic³¹. MZV zpracovávalo IP každoročně na základě souhrnu požadavků ústředí a ZÚ. MZV stanovilo výši financování pořízených služebních vozidel v IP pouze pro roky 2016–2018 (viz tabulka č. 6). Pro roky 2019–2020 rozpočet nestanovilo, přesto nakonec pořídilo služební vozidla za více než 63 mil. Kč. I pokud byla výše financování v IP stanovena, MZV ji nedodrželo, např. plnění IP ústředí pro rok 2018 dosáhlo pouze 11 %, pro ZÚ ve stejném roce naopak 697 %. Z uvedeného vyplývá, že MZV se při pořizování služebních vozidel neřídilo DP ani IP.

Tabulka č. 6: Porovnání investičního plánu a skutečně pořízených služebních vozidel (v Kč)

Rok		Investiční plán (IP)	Skutečnost	Skutečnost/IP v %
2016	Ústředí	1 000 000	1 637 485	164 %
	ZÚ	31 000 000	27 415 858	88 %
2017	Ústředí	3 000 000	4 416 448	147 %
	ZÚ	18 500 000	33 773 342	183 %
2018	Ústředí	15 000 000	1 615 423	11 %
	ZÚ	15 000 000	104 505 740	697 %
2019	Ústředí	-	11 512 130	-
	ZÚ	-	49 381 598	-
2020	Ústředí	-	2 198 427	-
	ZÚ	-	-	-

Zdroj: investiční plány, dokumentace investičních akcí.

→ MZV nezpracovalo investiční záměry v souladu se zákonem a neplnilo finanční, časové a věcné parametry investičních akcí.

4.34 Investiční záměr měl dle ustanovení § 12 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb. obsahovat věcné, časové a finanční určení akce, její technickoekonomické zdůvodnění a vyjádření efektivnosti vložených prostředků spolu se specifikací požadavků na zabezpečení provozu budované nebo obnovované kapacity. NKÚ proto ověřoval, zda MZV zpracovalo investiční záměry u vybraných investičních akcí v souladu s právními předpisy. MZV dále v DP 106V01

³¹ MZV nepředložilo ke kontrole plány obměn služebních vozidel pro ústředí za roky 2017, 2019 a 2020.

stanovilo, že zpracování investičního záměru má být prováděno důsledně tak, aby po registraci a v průběhu akce nedocházelo k jeho zásadním obsahovým změnám. Investiční záměr musí být zároveň zpracován v souladu s cíli uvedenými v DP (ustanovení § 5 vyhlášky č. 560/2006 Sb.³²) Důvodem je skutečnost, že na jeho základě stanoví správce programu po registraci akce účast SR na jejím financování. Předpokladem pro účelné a efektivní vynaložení peněžních prostředků státu je poté dodržení parametrů akce. NKÚ proto ověřoval, zda MZV dodrželo stanovené věcné, časové a finanční parametry investičních akcí.

4.35 MZV nepostupovalo v souladu s ustanovením § 12 odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb. tím, že investiční záměry dvou vybraných investičních akcí (č. 106V013006013 *Nákup služebních vozidel pro ZÚ*, č. 106V013006014 *Nákup služebních vozidel pro ústředí*) neobsahovaly časové určení akce a věcné určení, resp. technickoekonomické zdůvodnění neodpovídalo realizaci investiční akce dle SVFA a ZVA (viz příklad č. 11).

Příklad č. 11

Investiční záměr investiční akce č. 106V01006013 Nákup služebních vozidel pro ZÚ obsahuje plánované výdaje ve výši 4,0 mil. Kč s technickoekonomickým zdůvodněním – nákup opancéřovaného SV BMW X5 pro ZÚ v Damašku, což není v souladu s DP 106V01, která uvádí technickoekonomické parametry formou uvedení tříd jednotlivých služebních vozidel, nikoliv konkrétním označením značky a typu vozidla. Investiční záměr také neobsahoval časové parametry akce – termín zahájení a ukončení realizace akce. Ve skutečnosti MZV v rámci této investiční akce pořídilo místo jednoho vozidla na základě 29 změn SVFA celkem 121 služebních vozidel v celkové částce 138,8 mil. Kč.

4.36 V programu 106V01 byly s ohledem na jeho cíle definovány parametry pro obnovu vozového parku, např. vozidlo vyšší střední třídy, vozidlo užitkové apod. MZV u tří vybraných investičních akcí (č. 106V013006014 *Nákup služebních vozidel pro ústředí*, č. 106V013006015 *Nákup služebních vozidel pro ZÚ 2018* a č. 106V013006016 *Nákup služebních vozidel pro ústředí 2018*) nestanovilo ve SVFA parametr akce v souladu s ustanovením § 5 odst. 1 vyhlášky č. 560/2006 Sb. a parametry uvedenými v DP 106V01 (příklad č. 12). U akce č. 106V013006013 *Nákup služebních vozidel pro ZÚ* uvedlo ve SVFA parametr akce nákup vozidel „nižší střední třídy“, který však nebyl v DP 106V01 jako parametr stanoven. Z důvodu neprovázanosti parametrů akcí s parametry uvedenými v DP 106V01 bude pro MZV následně obtížné splnění cílů programu 106V01 vyhodnotit.

Příklad č. 12

Registrační list a SVFA investiční akce č. 106V01006014 Nákup služebních vozidel pro ústředí obsahuje plánované výdaje ve výši 4,0 mil. Kč v období 2013–2015. Indikátorem určilo MZV obnovu vozového parku ústředí, parametrem „SV Mercedes Sprinter (1 ks max.)“. Parametr akce tak MZV nenastavilo v souladu s nastaveným parametrem dle DP 106V01 definovaným jako „vozidlo užitkové“. Ve změnovém SVFA ze dne 31. října 2013 uvedlo MZV další parametr „SV pro ZÚ Bogota a Phnompenh (2 ks max.)“, opět v nesouladu s parametry uvedenými v DP 106V01. Zároveň došlo k věcnému rozšíření cíle investiční akce oproti původnímu záměru o služební vozidla pro ZÚ. Dle ZVA pořídilo MZV pro ústředí celkem 13 služebních vozidel různých parametrů za celkovou částku 10,1 mil. Kč (viz tabulka č. 7).

4.37 Rozhodujícím faktorem významných změn finančních, věcných a časových parametrů byla u všech vybraných investičních akcí na pořízení služebních vozidel především

³² Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

nedostatečná příprava a nejednoznačně stanovené potřeby MZV (viz tabulka č. 7 a příklad č. 13).

Tabulka č. 7: Finanční, věcné a časové změny parametrů investičních akcí

Investiční akce č.							Počet změn SVFA
	Účast SR v mil. Kč	Počet SV	ZVA do	Účast SR v mil. Kč	Počet SV	ZVA do	
106V013006013	0,3	14 max./11 min.	31. 1. 2013	138,8	121	21. 10. 2020	29
106V013006014	4,0	1 max.	31. 1. 2016	10,1	13	1. 1. 2021	12
106V013006015	130,8	170 max.	31. 12. 2019	133,5	194	29. 9. 2020	2
106V013006016	1,2	15 min. + 1 vlek	30. 6. 2016	16,5	15 + 1 vlek	30. 6. 2021	4

Zdroj: dokumentace investičních akcí.

Příklad č. 13

MZV vydalo SVFA investiční akce č. 106V01006013 Nákup služebních vozidel pro ZÚ s následujícími údaji – účast SR ve výši 0,3 mil. Kč, pořízení maximálně 14 služebních vozidel s termínem předložení ZVA do 31. ledna 2013. MZV poté vyhotovilo v průběhu realizace akce celkem 29 změnových SVFA, která zvýšila účast SR na 138,8 mil. Kč, počet pořizovaných služebních vozidel na 121 a termín ZVA prodloužilo o více než sedm let do 21. října 2020, což dokládá nedostatečné zpracování dokumentace investiční akce.

→ MZV nevyužívalo služební vozidla efektivně.

4.38 Předpokladem pro efektivní využívání služebních vozidel je nastavení a vyhodnocování postupů a kritérií, např. v podobě evidence počtu ujetých kilometrů nebo nákladů na opravy konkrétního vozidla. Tyto údaje jsou poté podkladem pro nastavení potřeb obměny služebních vozidel a realizaci investičních akcí. NKÚ proto ověřoval, zda MZV nastavilo a vyhodnocovalo postupy a kritéria pro sledování využívání služebních vozidel.

4.39 MZV mělo v kontrolovaném období nastaven postup pro sledování a vyhodnocování stavu a využití služebních vozidel vnitřním předpisem³³, čímž byl vytvořen předpoklad pro efektivní vynakládání peněžních prostředků státu. Cílem programu 106V01 bylo mj. dosažení maximální efektivnosti využívání služebních vozidel. Jako kritérium efektivnosti stanovilo MZV v DP 106V01 ujetí alespoň 15 000 km za rok. MZV však v investičních záměrech akcí na pořízení služebních vozidel údaj o počtu ujetých kilometrů v předchozích letech neuvádělo. NKÚ kontrolou výkazů motorových vozidel v ústředí za roky 2016 a 2018 (za roky 2017, 2019 a 2020 MZV výkazy nedohledalo – viz odst. 4.40) a vybraného vzorku zastupitelských úřadů (ZÚ Londýn, ZÚ Washington a ZÚ Canberra) za roky 2016 až 2020 zjistil, že nájezd služebních vozidel v ústředí a uvedených ZÚ byl výrazně nižší než hranice, kterou si samo MZV stanovilo v DP 106V01 (viz příklad č. 14). MZV tak v kontrolovaném období nevyužívalo služební vozidla efektivně.

Příklad č. 14

Služební vozidla v ústředí v počtu 104 ks ujela v letech 2016 a 2018 v průměru 7 120 km/rok. Služební vozidla ujela v letech 2016 až 2020 na ZÚ v Londýně v počtu 21 ks v průměru 5 987 km/rok, na ZÚ v Canbeře v počtu 4 ks v průměru 10 384 km/rok a na ZÚ ve Washingtonu v počtu 12 ks v průměru 8 399 km/rok.

³³ Směrnice o organizaci a řízení autoprovozu.

4.40 NKÚ upozorňuje, že MZV nebylo schopno dohledat a kontrolujícím předložit výkazy motorových vozidel za roky 2017, 2019 a 2020. Nedohledání těchto dokumentů za tři roky kontrolovaného období považuje NKÚ za významný nedostatek, MZV navíc nemohlo za zmíněné roky vyhodnotit efektivnost provozu motorových vozidel (viz příklad č. 15).

Příklad č. 15

Výkaz motorových vozidel obsahuje dle vnitřního předpisu celkový roční přehled spotřeby pohonných hmot, počet ujetých kilometrů a celkovou výši nákladů na údržbu a opravy služebních vozidel. Údaje v něm mají podle tohoto předpisu sloužit k hodnocení efektivnosti autoprovozu. Výkazy motorových vozidel v ústředí za roky 2017, 2019 a 2020 však MZV nedohledalo a kontrole NKÚ nepředložilo. MZV nedohledání odůvodnilo poškozením a ztrátou dat v důsledku bezpečnostního incidentu v roce 2019, který doložilo potvrzením odboru kybernetické bezpečnosti s datem září 2021 a bez označení spisovou značkou. NKÚ takové „potvrzení“ nepovažuje za průkazný doklad zmíněného incidentu, jelikož záznam nebyl pořízen v době jeho vzniku a jako takový uložen ve spisové službě. Navíc, i pokud by bývalo došlo k bezpečnostnímu incidentu v roce 2019, nemůže to být důvodem nedohledání výkazů za rok 2020. Naopak výkazy motorových vozidel u vybraných ZÚ byly za kontrolované období předloženy.

→ MZV při pořízení služebních vozidel v ústředí postupovalo v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek, což je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně dle rozpočtových pravidel.

4.41 MZV mělo povinnost se při pořizování služebních vozidel řídit zákonem č. 134/2016 Sb. NKÚ ověřil výběr dodavatele na vybraném vzorku veřejných zakázek z kontrolovaných investičních akcí.

4.42 MZV porušilo při zadání šesti veřejných zakázek malého rozsahu (viz tabulka č. 8) u dvou vybraných investičních akcí (č. 106V013006014 *Nákup služebních vozidel pro ústředí* a č. 106V013006016 *Nákup služebních vozidel pro ústředí 2018*) zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace dle ustanovení § 6 zákona č. 134/2016 Sb. tím, že v zadávací dokumentaci uvedlo požadovanou konkrétní značku a typ vozidla. Požadavek na takovou konkretizaci MZV nezdůvodnilo, čímž porušilo také zásadu transparentnosti. NKÚ to vyhodnotil jako skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně ve vztahu k peněžním prostředkům SR ve výši 5 219 088 Kč ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb. U investičních akcí na pořízení služebních vozidel u ZÚ nezjistil NKÚ nedostatky.

Tabulka č. 8: Veřejné zakázky malého rozsahu na nákup služebních vozidel

Evidenční číslo veřejné zakázky	Rok pořízení	Název veřejné zakázky	Celková cena (včetně DPH)
7089202089	2017	Nákup služebního vozu zn. Škoda Octavia	565 682 Kč
7089202489	2017	Nákup služebního vozu zn. MB Vito Tourer	930 490 Kč
6089204189	2016	Nákup služebních vozů zn. Škoda Octavia a Škoda Fabia	663 900 Kč
7089205089	2018	Nákup SV zn. Škoda Kodiaq STY TD140/2.0 A7A pro pana ministra	1 216 990 Kč
7089204689	2018	Nákup služebního vozu zn. Škoda Octavia	452 146 Kč
8089207589	2018	Nákup SV zn. Volkswagen Amarok V6 Aventura 3,0TDI 4Mot 8AUT	1 389 880 Kč

Zdroj: informace MZV.

→ MZV při vyřazování nepotřebných služebních vozidel postupovalo hospodárně.

4.43 Předpokladem hospodárného vyřazování služebních vozidel je nejen dodržení příslušných ustanovení právních předpisů, ale také nastavení a dodržení kritérií pro jejich vyřazování. NKÚ tyto skutečnosti ověřil na níže uvedeném vzorku vyřazovaných služebních vozidel.

4.44 V období 2016–2020 došlo v ústředí k bezúplatnému převodu 17 služebních vozidel a k odprodeji 18 služebních vozidel v celkové výši 1 260 tis. Kč. Na vybraném vzorku osmi ZÚ nedošlo ve stejném období k žádnému bezúplatnému převodu, pouze k odprodeji pěti služebních vozidel v celkové výši 1 076 tis. Kč. MZV vyřazovalo vozidla s ohledem na výši provozních nákladů a při splnění podmínky ujetí nejméně 150 000 km nebo stáří osmi let. MZV jak v ústředí, tak na ZÚ, odprodávalo vozidla za cenu, která byla stanovena na základě znaleckých posudků, odhadů autorizovaných servisů nebo na základě čestného prohlášení ZÚ. MZV tak vyřazovalo služební vozidla hospodárně a v souladu s právními předpisy.

C. Repatriace občanů v souvislosti s pandemií covidu-19

4.45 NKÚ posuzoval účelnost a efektivnost vynakládání peněžních prostředků státu na repatriace občanů v souvislosti s pandemií covidu-19 v březnu až dubnu 2020 podle následujících kritérií:

- existence vnitřních předpisů MZV pro tyto mimořádné situace a postup v souladu s nimi;
- způsob výběru dodavatele zajišťujícího repatriace;
- efektivní využití kapacit zvolené dopravy repatriace;
- uplatnění požadavku na kompenzaci nákladů po zemích, jejichž občany MZV repatriovalo.

4.46 MZV zpracovalo vnitřní předpisy stanovující postupy a povinnosti v případě vzniku mimořádné situace, které byly v souladu s právními předpisy. Tyto vnitřní předpisy při vynaložení peněžních prostředků státu na repatriace osob dodržovalo. MZV při výběru dodavatelů zajišťujících repatriace nezařadilo veřejné zakázky v zadávacím řízení z důvodu vyhlášení nouzového stavu. MZV při vynaložení peněžních prostředků státu na repatriace osob koordinovalo spolupráci s ostatními členskými státy EU³⁴ a požadovalo uhrazení nákladů od zemí, jejichž občany repatriovalo. MZV využilo efektivně kapacitu repatričních letů, když jejich průměrná obsazenost činila 93 %. MZV tak vynaložilo peněžní prostředky státu na repatriace občanů účelně a efektivně.

4.47 Přestože kontrola NKÚ neodhalila nedostatky v této oblasti, NKÚ doporučuje případně aktualizovat vnitřní předpisy na základě poznatků získaných z vynaložení peněžních prostředků státu na repatriace občanů v březnu a dubnu roku 2020.

D. Plnění vybraných opatření k odstranění nedostatků zjištěných v KA č. 15/25

4.48 Usnesením vlády ČR ze dne 5. prosince 2016 č. 1094 vláda mj. uložila ministru zahraničních věcí realizovat do 31. prosince 2016 opatření uvedená ve stanovisku MZV ke kontrolnímu závěru z KA č. 15/25. S ohledem na předmět a cíl kontrolní akce NKÚ č. 21/01 bylo ověřeno plnění opatření k odstranění nedostatků týkajících se oblasti pronájmů majetku.

³⁴ Repatriace občanů ČR prostřednictvím dopravy ostatních členských států EU probíhala bezplatně nebo přímou úhradou občanem ČR.

4.49 Vláda uložila MZV v rámci opatření k odstranění nedostatků zpracovat z důvodu ověření správnosti výše požadovaného nájemného každých pět let znalecký posudek o ceně v místě a čase obvyklé u pronajímaných nemovitostí. MZV mělo tuto povinnost zpracovat do připravované směrnice o pronájmech vlastních nemovitostí a podnájmech najatých nemovitostí. NKÚ ověřil, zda MZV přijalo dostatečné opatření k odstranění nedostatků zjištěných předchozí kontrolou u nemovitosti v Rytířské ulici. MZV nechalo zpracovat znalecký posudek a dále předložilo nájemní smlouvy se třemi nájemci včetně jejich dodatků. Výše nájemného stanovená v dodatcích nájemních smluv odpovídala znaleckému posudku. MZV nicméně neplnilo opatření uložené výše uvedeným usnesením vlády ČR tím, že v uvedeném termínu neschválilo výše uvedenou směrnici. Neučinilo tak ani do doby ukončení kontroly NKÚ, tj. více než 4,5 roku po termínu stanoveném v usnesení vlády ČR.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSSR	Československá socialistická republika
DP	dokumentace programu
EU	Evropská unie
ICT	informační a komunikační technologie
IP	investiční plán
KA č. 15/25	kontrolní akce č. 15/25 – <i>Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zahraničních věcí</i>
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NDR	Německá demokratická republika
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
Program 006V01	program 006V01 – <i>Rozvoj a obnova materiálně-technické základny MZV – od r. 2019</i>
Program 106V01	program 106V01 – <i>Rozvoj a obnova materiálně-technické základny MZV – od r. 2007</i>
SM	stálá mise
SR	státní rozpočet
SVFA	stanovení výdajů na financování akce
USA	Spojené státy americké
ZVA	závěrečné vyhodnocení akce
ZÚ	zastupitelský úřad

Přehled kontrolovaných investičních akcí

Číslo investiční akce	Název investiční akce	Číslo programu	Registrace akce a termín ukončení realizace investiční akce	Plánovaný rozpočet	Skutečnost
106V012000014	ZÚ Washington – výstavba ZÚ – předprojektová a projektová příprava	106V01	7. 10. 2009 – 31. 12. 2013	85 000 000	20 487 006
106V012000063	SM New York – Rekonstrukce (revitalizace) objektu – projektová příprava	106V01	20. 3. 2012 – 30. 9. 2022	30 000 000	Nedokončena
106V012000088	Rekonstrukce Trauttmansdorfského paláce	106V01	2. 12. 2014 – 18. 12. 2019	348 000 000	362 036 896
106V012000092	Londýn – Rekonstrukce ZÚ	106V01	19. 2. 2014 – 31. 12. 2018	95 000 000	129 376 164
106V012000093	ZÚ Canberra – výstavba ZÚ – příprava	106V01	15. 11. 2013 – 31. 12. 2022	12 085 047	Nedokončena
106V012000098	ZÚ Kodaň – Stavební úpravy bytového objektu	106V01	1. 1. 2017 – 30. 1. 2019	20 465 000	21 121 208
106V012000099	Stavební úpravy objektu ZÚ Bagdád	106V01	9. 4. 2015 – 31. 1. 2021	12 000 000	24 547 850
106V013006013	Nákup služebních vozidel pro ZÚ	106V01	9. 2. 2012 – 31. 12. 2018	300 000	138 760 182
106V013006014	Nákup služebních vozidel pro ústředí	106V01	6. 3. 2013 – 31. 12. 2020	4 000 000	10 069 017
106V013006015	Nákup služebních vozidel pro ZÚ 2018	106V01	9. 3. 2018 – 30. 6. 2019	130 783 010	133 466 650
106V013006016	Nákup služebních vozidel pro ústředí 2018	106V01	1. 1. 2017 – 31. 12. 2020	1 216 990	16 542 970
006V012000016	ZÚ Berlín – rekonstrukce budovy – příprava akce	006V01	1. 11. 2019 – 31. 12. 2025	24 070 000	Nedokončena

Zdroj: MZV.

Přehled akcí uvedených v DP 106V01

DP z roku	Název investiční akce	Plánovaný rozpočet	Skutečnost
2011	Černínský palác – rekonstrukce	20 000 000	1 598 750
	Trauttmansdorfský palác – rekonstrukce – projektová příprava	71 800 000	0
	Santiago de Chile – rekonstrukce objektu ZÚ	43 755 000	0
	Tokio – rekonstrukce budovy ZÚ	93 559 000	596 719
	Paříž – rekonstrukce objektu KO na Rue Bonaparte	73 000 000	1 709 862
	Moskva – částečná rekonstrukce objektu K5	50 000 000	0
	Moskva – rekonstrukce bytových jednotek v 1., 2. a 3. vchodu	108 000 000	31 855 237
	Washington – výstavba nového objektu ZÚ – projektová dokumentace	85 000 000	10 659 250
	Addis Abeba – výstavba areálu ZÚ	90 000 000	714 728
	Celkem	635 114 000	47 134 546
2013	Alžír – rekonstrukce betonových opětných zdí a oplocení areálu ZÚ	5 400 000	0
	Nákup požadovaných zařízení (úpravny vody, klimatizační jednotky atd.)	1 000 000	0
	New York – změna využití a rekonstrukce objektu SM***	135 500 000	223 958
	Trauttmansdorfský palác – rekonstrukce objektu	350 000 000	3 468 647
	Minsk – nákup pozemku pro výstavbu areálu ZÚ	27 000 000	0
	Washington – projektová dokumentace a výstavba nového objektu ZÚ	534 000 000	7 400 307
	Addis Abeba – výstavba areálu ZÚ	169 000 000	0
	Celkem	1 221 900 000	11 092 912
2015	Černínský palác – silové rozvody	6 236 000	5 788 738
	Černínský palác – výměna stoupacích rozvodů vody	9 000 000	307 340
	Trauttmansdorfský palác – Rekonstrukce objektu – projektová příprava	125 000	978 642
	Trauttmansdorfský palác – Rekonstrukce objektu	348 000 000	295 832 439
	Jiviny – Rekonstrukce objektu B	18 000 000	231 110
	New York – Rekonstrukce a nástavba objektu SM***	373 000 000	20 030 940
	Bělehrad – úprava systému ÚT	4 000 000	236 322
	Londýn – Sanace TZB objektu ZÚ	95 000 000	128 698 311
	Canberra – Výstavba ZÚ	90 000 000	7 782 164
	Kodaň – Zateplení fasády a rekonstrukce TZB	12 000 000	647 052
	Minsk – nákup pozemku pro výstavbu areálu ZÚ	27 000 000*	-
	Washington – Rekonstrukce ZÚ	185 500 000	8 006 821
	Paříž – Rekonstrukce objektu KO	7 000 000	18 029 458
	Drobná technická zhodnocení objektu MZV v ČR i v zahraničí	100 000 000**	-
Celkem	1 274 861 000	486 569 337	
2019	Trauttmansdorfský palác – Rekonstrukce objektu	74 168 000	66 288 281
	New York – Rekonstrukce objektu SM***	540 000 000	883 704
	Madrid – rekonstrukce rezidence ZÚ	14 000 000	16 480 848
	Stockholm – rekonstrukce topného systému rezidence ZÚ	2 700 000	1 991 764
	Stavební úpravy objektů ZÚ najatých v zahraničí a pořízení DHMO	2 000 000	-
	Celkem	632 868 000	85 644 597

Zdroj: DP 106V01 ze dne 7. 9. 2011, 31. 8. 2013, 7. 5. 2015 a 25. 3. 2019.

Vysvětlivky:

* V roce 2015 probíhalo jednání o způsobu úhrady. Jednalo se přes MF o možnosti využití běloruského dluhu, z toho důvodu se jedná o rezervu ve výši 27 000 000 Kč.

** Finanční potřeba v letech: 20 000 000 Kč/každý rok;

*** Jedná se o tutéž investiční akci s názvem *SM New York – rekonstrukce a nástavba budovy*.

Přehled akcí uvedených v DP 006V01

Název	Plánovaný rozpočet
ZÚ Addis Abeba – Výstavba areálu	220 000 000
ZÚ Berlín – Rekonstrukce budovy	722 000 000
ZÚ Moskva – Rekonstrukce bytových objektů K1, K2	121 000 000
ZÚ Káhira – Výstavba nového konzulárního objektu	9 500 000
SM EU Brusel – Rekonstrukce vybraných stavebních a technologických částí	61 500 000
ZÚ Akkra – Rekonstrukce areálu – Zhotovení projektové dokumentace	26 000 000
Celkem	1 160 000 000

Zdroj: DP 006V01.

Porovnání termínů v Investičních plánech a skutečnosti

Název investiční akce	Plánovaný termín zahájení	Skutečné zahájení realizace investiční akce
Investiční akce uvedené v DP 106V01		
Jiviny – Rekonstrukce objektu B	2016	2020
Černínský palác – silové rozvody	2016	2016
Černínský palác – stoupačky	2016	2020
Trauttmansdorfský palác – Rekonstrukce objektu – realizace	2016	2016
New York – Rekonstrukce a nástavba objektu SM	2016	Nezahájeno
Bělehrad – Úprava systému ústředního topení	2016	2018
Londýn – Rekonstrukce ZÚ	2016	2016
Canberra – Výstavba ZÚ	2016	2020
Kodaň – Rekonstrukce bytového objektu	2016	2017
Minsk – Nákup pozemku	2016	Nezahájeno
Washington – Rekonstrukce ZÚ	2016	Nezahájeno
Madrid – Rekonstrukce rezidence ZÚ	2018	2018
Stockholm – rekonstrukce topného systému rezidence ZÚ	2019	2019
Investiční akce uvedené v DP 006V01		
Moskva – Rekonstrukce bytových objektů K1, K2	2016	2020
Berlín – Rekonstrukce (nebo výstavba)	2016	Nezahájeno
Addis Abeba – Výstavba nového ZÚ	2018	Nezahájeno
Akkra – Rekonstrukce objektu ZÚ	2018	Nezahájeno
Brusel – Rekonstrukce stavebních a technologických částí SM EU	2019	Nezahájeno
Káhira – Výstavba nového konzulárního objektu ZÚ	2019	Nezahájeno
Investiční akce neuvedené v DP 106V01 a DP 006V01		
Santiago de Chile – Rekonstrukce ZÚ	2016	2016
Soul – Celková revitalizace objektu /Přestavba objektu ZÚ na byty	2016/2017	2017
Bagdád – rekonstrukce technického zabezpečení, TB	2016	2017
Optické propojení Černín – Trauttmansdorfský palác	2017	2017
Černínský palác – zlepšení tepelných parametrů jižního křídla J.P.	2017	2020
Rekonstrukce dvora zázemí autoprovozu ČR/JP	2018	Nezahájeno
Kišiněv – Rekonstrukce a přestavba ZÚ	2018	Nezahájeno
Moskva – rekonstrukce vstupní haly ČD	2018	2019
Kyjev – Nákup a rekonstrukce objektu pro ZÚ (Jamburský dluh)	2019	Nezahájeno
Toskánský palác – Rekonstrukce a rozšíření podkroví	2019	Nezahájeno
Černínský palác – Modernizace AV techniky Velkého sálu	2020	2020
Varšava – Celková rekonstrukce objektu ZÚ	2020	Nezahájeno
Janákova přístavba – Renovace sociálního zařízení	2020	2019
Rekonstrukce objektu Nerudova 3	2021	Nezahájeno

Zdroj: investiční plány na roky 2016–2021 včetně jejich aktualizací.